

הגורמים להתפוררות המשטר הקונסטיטוציוני בסוריה

מאת א. ששון

א

בחוגים רבים רווחת הדעה, שהמרד הסורי נגד צרפת בשנת 1925 פרץ לרגל אי-מילוי דרישת הלאומיים בארץ זו ליצור מדינה סורית עצמאית, שתכלול בגבולותיה את המחוזות הנבדלים - הר הדרוזים וארץ העלוויים. דעה זו, אם כי יש בה יסוד-מה של אמת, אינה נכונה בעיקרה. המטרה היסודית של ההתקוממות הייתה אחרת לגמרי. מעוררי המרד הראשונים, הדרוזים, התקוממו נגד צרפת על מנת לאלצה ליישב כמה בעיות דרוזיות-מקומיות, הקשורות באדמיניסטרציה הממשלתית. תביעתם היסודית הייתה: מיסוריו של המושל הצרפתי של ההר, קארביה, ומינוי מושל צרפתי אחר במקומו. בגלל גורמים הכרוכים בשמירת עמדתה ושמה הטוב של צרפת במזרח הקרוב, ואשר אין מקום לדבר עליהם במסגרת הסקירה הזאת, דחה הגנרל סְרַאִיִל, הנציב-העליון הצרפתי בסוריה באותה תקופה, את תביעות הדרוזים, ואף סירב לקבל את משלחתם. כתוצאה מכך הכריזו הדרוזים על מרד מזויין נגד צרפת, אשר נוצל, כעבור זמן קצר, על ידי הלאומיים הסוריים למטרות רחבות הרבה יותר.

המנהיגים הסורים, שנאלצו לברוח מארצם לחו"ל לאחר חיסול שלטונו של פייצל בדמשק, ואשר השקיעו את מיטב מאמציהם בארצות גלותם להבאיש את ריח צרפת בעולם המוסלמי, ששו לקראת המרד הדרוזי, ורבים מהם אף הצליחו להגיע בהחבא אל הר הדרוזים ולעודד את תושביו במלחמתם נגד צרפת. בכוח השפעתם ותעמולתם הצליחו המנהיגים האלה לשוות להתקוממות המקומית של הדרוזים אופי של מרידה סורית-כללית. הם פיתו את הדרוזים להאמין, שרק התקוממות בקנה-מידה גדול עלולה לעורר אהדה בעולם הערבי והמוסלמי ולהשפיע על החוגים הפוליטיים בצרפת ובחבר הלאומים. מרגע זה ואילך נשא עליו המרד הדרוזי חותם של התקוממות כללית, שנוהלה ואורגנה על ידי מפלגת ה-*איסתיקלאל*, והקיפה את הר הדרוזים וסוריה גם יחד. היא דוכאה על ידי הצרפתים רק כעבור שתי שנות מלחמה קשה ועקשנית.

טבעי היה שהצרפתים ישאירו את סוריה, לאחר דיכוי המרד, מחולקת ומפורדת. הר הדרוזים וארץ העלוויים המשיכו להיות חבלים מיוחדים, הנתונים לסיקוחם הישיר של השלטונות הצרפתיים. סוריה עצמה נהנתה מחופש יותר רחב. צרפת הקימה בה ממשלה ערבית מקומית. בהמשך הזמן הרחיבו הצרפתים את סמכויות השלטונות המקומיים ופיתחו את משטר הארץ בהדרגה, עד שהפכוהו לבסוף לריפובליקני-קונסטיטוציוני. ההתפתחות ההדרגתית הזו נתאפשרה על ידי בחירת אישים סורים מתונים להנהלת השלטון. אישים אלה ניהלו את עניני סוריה בהתאם לתכניות שנקבעו על ידי מיניסטריין החוץ בפריס והנציבות העליונה בבירות.

פעמים רבות במשך תקופה זו ניסו השלטונות הערבים המקומיים לשאת ולתת עם צרפת בדבר חתימת חוזה-ידידות בין שתי הארצות, דוגמת הברית האנגלית-עירקית. אך כל הנסיונות האלה נסתיימו בכשלון מפני שתי סיבות: א) בצרפת לא הייתה האוירה מתאימה ומוכשרת לצעד נועז וחשוב כזה כלפי ארץ שעדיין לא הוכיחה את נאמנותה למעצמה המנדטורית; ב) בסוריה התנגדו הלאומיים הקיצוניים לכך, שהנשאים והנותנים בדבר כריתת-ההסכם, ואף החותמים עליו, יהיו מבין

המנהיגים המתונים, שמונו על ידי השלטונות הצרפתיים.

חנאי המשטר הקונסטיטוציוני, שצרפת הנהיגה בסוריה, אחרי דיכוי המרד, היו נוחים ביותר להקמת אופוזיציה ולהתפתחותה באין מפריע. ואכן, הלאומיים הסוריים ידעו לנצל יפה את האפשרות הזאת. הם יסדו בשנת 1928 את מפלגת „הגוש הלאומי“ (אל-כותלה אל-ווטניה). שליכדה בתוך שורותיה את כל הקיצונים שהיו מרוחקים מן השררה. המטרה היסודית שמפלגה זו הציגה לעצמה הייתה: עצמאות סוריה. האמצעים: מלחמה באנשי השלטון הקיים ובמנדט הצרפתי. בתחילה נקט „הגוש הלאומי“ בפוליטיקה מתונה וחיובית. הוא השתתף בפארלמנט ובקבינט, ובתוך תחומי המוסדות האלה ניסה ללחום במנדט הצרפתי ולהגביר את השפעתו על ההמונים. בפוליטיקה האמורה החזיק „הגוש“ עד פברואר 1936. אז חל מפנה מכריע בטקטיקה שלו: הוא החליט לנצל, לשם השגת מטרותיו, את חוסר-היציבות הפוליטית במזרח התיכון, שנוצר בעקב מלחמת חבש ופתיחת המו"מ בדבר כריתת ברית ידידותית בין אנגליה למצרים. „הגוש“ החל להסית את האומה הסורית באמצעות העתונים הניתנים למרותו ושאר מכשירי התעמולה שבידו, ואכן תעמולת „הגוש“ נשאה פרי: בכל חלקי סוריה נתארנו הפגנות איבה לצרפת ולשלטונות המקומיים המזוייפים, וסודרה שכיחה ממושכת, שהקיפה את כל הארץ והיתה מלווה בהפרת הבטחון הציבורי ובמהומות בלתי פוסקות. מטרת „הגוש“ ביצירת אורה מתוחה זו בסוריה הייתה: לחלץ את הארץ מן הממשלה המקומית הקיימת ומן המנדט הצרפתי, ולהכריז על עצמאותה של סוריה – עצמאות שתקיף גם את המחוזות, שהם נבדלים בהתאם להסכמים הבין-לאומיים. „הגוש“ לא הסתיר את מטרתו זאת מאת הצרפתים. אדרבא: מנהיגיו הודיעו, וחזרו והודיעו, בגלוי בפני נציג צרפת בסוריה ובפני הממשלה הצרפתית בפריס, שרק מילוי התביעות הנ"ל במילואן עלול להתויר את השקט והיציבות לארץ.

בתחילה דחה הנציב העליון את הדרישות הללו ואף נקט באמצעים חריפים נגד ראשי „הגוש“. הוא עצר את רובם: את חלקם הגלה ואת החלק האחר חבש בבתי סוהר. אך מעשים אלה רק הוסיפו שמן על המדורה. דומה היה שלא ימצא מוצא מן הסבך. אולם כאן התערבה ממשלת פריס, וביקשה מאת נציבה בסוריה להסתלק משיטת היד החזקה ולהציע למפלגת „הגוש“ להרכיב ועדה מבין אנשיה, שתסע לפריס לשם משא ומתן בדבר ביטול המנדט וחתמת חוזה עם צרפת, שלפיו תכיר זו בעצמאות סוריה. משנודע בסוריה המפנה שחל בעמדת הממשלה הצרפתית, פסקו המהומות מיד, הסדר הושב על כנו בכל חלקי הארץ וקמה ממשלה זמנית רצויה ל„גוש“. המשלחת שנסעה לפריס הצליחה, לאחר משא ומתן ממושך עם ממשלת ליאון בלוס, לכרות הסכם עם צרפת, המספק מרבית דרישות הלאומיים הסורים. בהסכם זה הוכנס סעיף מפורש, הקובע, שהר הדרוזים ומחוז העלוויים יצורפו לסוריה העצמאית. מפלגת „הגוש“ יצאה, איפוא, בנצחון גדול מן המערכה הפוליטית וזכתה באהדתם המלאה של ההמונים הסורים.

ההמונים קיוו שהנה עתה תבוא תקופת ליכוד הכוחות, ניצול כל האפשרויות לביסוס העצמאות, שהושגה ברוב עמל וקרבות. חיוק קשרי הידידות עם השלטונות הצרפתיים, והשגת הסכמת מנהיגי החבלים הנפרדים לצירוף חבליהם לסוריה. אך „הגוש הלאומי“ לא נהג בדרך זו. הוא חילק את השררה והשלטון רק לבין אנשיו בלבד, והשתלט על המשרות הראשיות: נשיאות הריפובליקה, ראשות המיניסטרוין וראשות בית הנבחרים. הוא ניסה להטיל את מרותו על החבלים הנפרדים

ומינה עליהם מושלים מכין אנשיו. הוא הוניה את השלטונות הצרפתיים לחלוטין, חקק חוקים בהתאם לשרירות לבו, וארגן פלוגות צעירים בשם "חולצות הכרזל", שתפקידן היה לרכא כל אופוזיציה לשלטונו.

2

העדר הגמישות שגילה ה-גוש הלאומי בפוליטיקה המפלגתית שלו וגורמים נוספים, שלא היו תלויים במצב הפנימי בסוריה בלבד, שימשו אבני נגף בדרך הגשמת הברית הסורית-צרפתית וגרמו לבסוף לדחייתה לזמן בלתי מוגבל. כמכשול ראשון בדרך הגשמת ההסכם עם צרפת שימש מחוז אלכסנדריה. כשרק נודע לתורכיה, שצרפת עומדת להכניס שינויים במצב הקיים בסוריה ולהעניק לארץ זו עצמאות, עוררה מיד את שאלת המתח האמור בטענה, שמחוז זה הוא תורכי לפי הרכבו הגזעי, הלשוני ולפי מצבו הגיאוגרפי, ושהסכם-אנקרה בין תורכיה וצרפת הבטיח לתורכים המתגוררים בחבל הנ"ל זכויות מיוחדות. צרפת ואנגליה שהיו מעונינות, בגלל התנאים המיוחדים באירופה, לשמור על ידידות תורכיה, ראו צורך לקבל את טענות התורכים ולמלא את דרישותיהם בענין אלכסנדריה. לאחר מ"מ שהתנהל בין ממשלות צרפת ותורכיה נכרתה אמנה ביניהן, הקובעת עצמאות אדמיניסטרטיבית לחבל זה בפיקוחן של שתי הממשלות האמורות. אמנה זו, שאושרה אחר כך על יד חבר הלאומים והוצאה מיד לפועל, עשתה רושם קשה על הסורים, אשר גינה ותקפיה נמרצות בעתוניהם ומעל במת בית-הנבחרים. הם האשימו את צרפת, אנגליה ותורכיה ברקימת מזימה משותפת לקרוע את סוריה ולפצלה. בערים סוריות שונות אורגנו הפגנות מחאה סוערות, ואף בית הנבחרים הכריז שביתה ליום אחד. מאורע אלכסנדריה המריץ את ראש הממשלה, ג'מיל מ'רדס, לנסוע פעמים מספר לפריס, במטרה להחיש את אישור ההסכם הסורי-צרפתי על ידי הפרלמנט הצרפתי. הוא חשש שאם האישור יידחה יותר, תוותר צרפת על חבלים סוריים נוספים, לשם רכישת ידידים חדשים ולהבטחת מעמדה במזרח התיכון למקרה שתפרוץ מלחמה באירופה. אך מאמציו של ג'מיל מ'רדס לא הוכתרו בהצלחה. הממשלה הצרפתית החדשה (הרדיקלית), שבאה בינתיים במקום ממשלת בלום הסוציאליסטית, ניצלה את עמדתם האויבת של הסורים לאמנה הצרפתית-תורכית, והודיעה שלא תאשר את הסכם העצמאות של סוריה, כל זמן שזו לא תאשר את אמנת אלכסנדריה. לממשלת ה-גוש הלאומי קשה היה למלא אחרי הדרישה האמורה, כי היא חששה שעל ידי כך תאבד את כל כוחה והשפעתה באומה הסורית, ותחזק את ידי האופוזיציה, אשר בינתיים הלכה ונתחבשה בסוריה.

2

בעוד המחלוקת בין סוריה וצרפת בדבר אלכסנדריה נמשכת בכל חריפותה, נתעוררו בעיות חדשות, שסיבכו את המצב בסוריה עוד יותר. העיקריות בין הבעיות האלו היו מעמדם של הר הדרוזים וארץ העלוויים.

כשרק נודע לתושבי שני החבלים הנ"ל, שהנם בעלי דת, מסורת ואינטרסים שונים מאלה של הרוב המוסלמי, על דבר האמנה התורכית-צרפתית, התעוררו למחות נמרצות נגד התכנית האומרת לצרף את מחוזותיהם לסוריה. הם דרשו בתוקף, שחבליהם ישארו נבדלים ויימצאו תחת פיקוח צרפתי ישיר, כפי שהיו מאז הכיבוש ועד הצעת הברית הסורית-צרפתית ב-1936. הם לא הסתפקו בדרישות ומחאות בלבד, אלא הצטיידו, בהדרכת

מנהיגים, בנשק, והיתרו בטוריה ובצרפת כאחד, שהגם מוכנים להלחם בכוח הזרוע בכל נסיון להכנסת שינויים במצב הקיים בארצותיהם. פעולתם הממשית הראשונה נגד הכוונות לספח את חבליהם לסוריה היתה, גירוש המושלים המחוזיים הממונים מטעם ממשלת „הגוש“ ומסירת רסן השלטון לבני המקום. קרו גם כמה מקרי שפיכת דמים, אשר הוכיחו בכירור, כי קיימת החלטה איתנה להוציא לפועל את האיומים והאתראות. מנהיג תנועת ההתבדלות בארץ העלוויים היה סוליימן אל-מורשד, ובהר הדרוזים – האמיר חסן אל-אט'רש, שנתמך על ידי רבים מבני משפחתו ובראשם סולטן אל-אטרש: מנהיג המרד הדרוזי ב־1925. בסולטן אל-אטרש ראתה מפלגת „הגוש“ פעם את האישיות, שתעמוד שנית בראש מרד סורי, באם תחליט מפלגה זו באחד הימים להתנגד בכוח למנדט הצרפתי...

בעייה חדשה נתעוררה כעבור זמן־מה באלג'זירה העלית, הנמצאת בחלקה הצפוני־מזרחי של סוריה וגובלת עם עיראק. בעבר היה זה חבל שומם ומועט אוכלוסין, אך בינתיים נחישבו בו מהגרים רבים – כורדים, ארמנים ואשורים, שהחיהו והפכו את אדמתו המתה לאדמה פורייה. צרפת מילאה תפקיד חשוב בהפרחתו של חבל זה, בדאגה להגנת תושביו מהתקפות השבטים השכנים.

תושבי אלג'זירה אף הם דחו את ההסכם הסורי־צרפתי, המצרף את מחוזם לסוריה, ודרשו שלטון עצמאי תחת סיקוחה הישיר של צרפת. המנהיגים המקומיים לקחו חלק פעיל בלבויו רוח המרי בקרב אנשי אלג'זירה. יש לציין ביניהם את הכורדי ח'ג'ו אגא, את מישל דום, ראש עיריית קאמישלי, ואת המוס'ר'אן חובי, הבישוף של הסוריאנים. ההתנגדות לסיפוח החבל לסוריה הלכה וגדלה וצויינה בשורה של פגיעות בממשלת דמשק: הפקידים הסורים גורשו, המושל, בן דודו של ראש ממשלת דמשק, עם בני משפחתו, הותקפו, הדגל הסורי הורד מעל הבנינים הרשמיים, ממשלה מקומית זמנית הורכבה, ומשלחות מיוחדות נשלחו לביירות ולפריס להביא את טענות בני המחוז בפני הצרפתים. בראש המשלחת לפריס עמד הקרדינל טפוני, פטריארך הסוריאנים בלבנון ובסוריה – אישיות מכובדת ומוכרת בפריס וברומא.

ד

ההתנגדות להסכם הסורי־צרפתי לא הצטמצמה בתוך סוריה בלבד. היחס השלילי אליו הלך ונתחזק גם בצרפת. חוגי הצבא טענו שבהסכם הוזנחו לא רק האינטרסים של המעוטנים, אלא גם האינטרסים הכלכליים, התרבותיים והצבאיים של צרפת במזרח הקרוב. כתוצאה מאופוזיציה זו נאלץ ראש הממשלה הסורית לנסוע לפריס בפעם רביעית, כדי לדון מחדש בנקודות שהוזנחו בהסכם ובתיקונים הדרושים. במו"מ הסכים ג'מיל מר'דם לכל הדרישות, ובתוכן הכרות „המשטר האיוורי“ בסוריה, אשר יבטיח לחבלים הנבדלים את עצמאותם האדמיניסטרטיבית, והבטיח להשיג את הסכמת אנשי מפלגתו וצירי בית הנבחרים הסורי לדרישות הללו. רק לאחר שתושג ההסכמה הזו יהיה הפרלמנט הצרפתי מוכן לאשר את החוזה הסורי־צרפתי בצורתו החדשה.

בחזרו לסוריה ניסה ראש הממשלה למשש את הדופק אצל הקהל והמפלגות, ביחס לתיקונים החדשים שהסכים להם. הוא השתמש לשם כך בתמרונים שונים, ואף הכריז כמה הכרונות דיפלומטיות מעורפלות. מצד אחד השתדל ג'מיל מר'דם להעלים את ויתוריו מדעת הצבור, ומצד שני ניסה ללחוץ עליה, כדי שתהא מוכנה לויתורים מרחיקי־לכת אלה. הודעותיו הדר־פרצופיות גרמו להתגברות האנטיפטיה

בקרב הקהל, - (שנכבש בינתיים בחלקו הגדול על ידי ד"ר עבד אל-רחמן שהפגנר * ואנשיו). - ודהפו כמה מחברי הגוש להסתלק ממנו ולפעול בגלוי נגד מדיניותו. לנוכח המצב הזה לא היתה לראש הממשלה כל ברירה, אלא להתפטר ולמסור את משרתו לאחד מחבריו בגוש, בתקוה שהתפטרותו תגרום לחיסול תסיסת האופוזיציה, ותחזור לגוש את השפעתו על ההמונים. אך חישוביו של ג'מיל מרדס נחבדו; לא עברו על שלטון יורשו, לוטפאי אל-חפאר, אלא שבועות מספר, והנה הוכרו רשמית כי צרפת ויתרה לתורכיה (יוני 1939) באופן סופי על חבל אלכסנדריה. מאורע זה ליבה מחדש את הרוגז וההתנגדות לגוש הלאומי: חוגים רבים אף טפלו עליו את האשמה, שכאילו נתן למפרע את הסכמתו לאבדן האיזור הערבי האמור. אכן, לו הצטמצמו סיבוכיה ובעיותיה של סוריה בענין אלכסנדריה בלבד, כי אז קל היה לאנשי הגוש להשתלט על המצב ולהסביר לעם, שאין בכוח הארץ להגיב על מעשה גזל זה מאחר שאין לה צבא, תותחים ואוירונים, שבאמצעותם תוכל למנוע את פלישת תורכיה לאלכסנדריה, או להכריח את ממשלת המנדט לחזור בה מקריעתו של מחוז זה מגופה של סוריה. אך בו בזמן נתעוררה בעיה חמורה שניה. המיעוטים במחוזות סוריה השונים קמו ודרשו במפגיע להגשים מיד את התיקונים, שהוכנסו בהצעה המתוקנת של ההסכם הצרפתי-הסורי. הם אף הרחיקו לכת יותר, והכריזו חרם על הממשלה הסורית. עמדתם זו של המיעוטים בזמן של מצוקה כל כך קשה לממשלה גרמה למתיחות רבה בדמשק, שלווחה בארגון שביתות והפגנות-מחאה ברוב הערים הסוריות; יד ממשלת הגוש קצרה מהשקיטן והשלטונות הצרפתים ראו צורך בשליחת אולטימטום לראש הממשלה, בו דרשו אחת משתיים: או שהממשלה תשתלט על המצב במהירות ותאשר מיד את הפוליטיקה הצרפתית החדשה בסוריה, או שתסתלק מן השלטון. לאחר התייעצות החליט הגוש לנער את חצנו מן השלטון לתלוטין, ולחזור לפוליטיקה שלילית כלפי צרפת, בתקוה שעל ידי כך יחזיר לעצמו את השפעתו על האומה.

ה

לאחר התפטרות ממשלת הגוש השניה, נעשו נסיונות רבים להרכיב מיניסטריון חדש בעל אופי מפלגתי. יהיה זה מאנשי הגוש הלאומי, מאנשי ד"ר שהבנדר, או מאיזו סיעה פוליטית אחרת. אך אחרי שכל הנסיונות הללו נכשלו, הורכב מיניסטריון בלתי מפלגתי בראשותו של נסוח אל-בוהארי. אף הוא נאלץ להתפטר כעבור חדשים ימים, לאחר שלא עלה בידו להשיג את אישורו של בית הנבחרים הסורי לברית הסורית-צרפתית, על תיקוניה החדשים. אחרי התפטרות הממשלה באה התפטרות ראש הריפובליקה - השריד האחרון של השלטון הקונסטיטוציוני-לאומי בסוריה. אנשי הגוש האמינו, שצעד נמרץ זה של נשיא הריפובליקה יעורר בארץ

* ד"ר שהבנדר הוא מנהיג ערבי ידוע, שהיה פעיל בתנועה הערבית הלאומית מראשיתה. לקח חלק במרד של השריף חוסיין בזמן מלחמת העולם, וכן במרד הסורי בשנת 1925. השתתף ברוב הועידות הפאן-ערביות שהתקיימו לפני המלחמה העולמית, בהמשכה ואחריה. בימי שלטונו של המלך סייצל כסוריה כיהן במשרת מיניסטר החוץ. השפעתו על הציבור הסורי ובעולם הערבי גדולה גם עתה. הוא רואה בחברי הגוש הלאומי קבוצת אנשים רודפי משרות. לו היתה תועלת האומה הסורית נגד עיניהם כי או, לדעתו, לא היו מסכימים בשום פנים לחרות שהגו מחוז בערכו מהחוז האנגלי-עירק, עבור ארץ העולה בהרכת על עירק בתרבותה ובהתפתחותה, והנה עמדו חתוך של התנועה הערבית הלאומית. תכניתו הפוליטית כיום: צירוף עבאי ואיי לסוריה, והקמת מדינה ערבית אחידה בראשותו של האמיר עבדאללה.

בלבולים ומהומות, אשר יאלצו את הממשלה הצרפתית להיסוג אחורנית מעמדתה ולהתפייס עמם, על ידי דיכוי תנועות ההתבדלות באיזורים השונים וזיתור על התיקון החדש שהוכנס להסכם ביחס למיעוטים. אך גם הפעם נתברו חישוביהם של אנשי הגוש: הקהל הסורי קיבל את התפטרותו של נשיא הריפובליקה בשקט גמור, ושום מהומות לא קרו באף חלק מחלקי המדינה. אדישות זו של ההמונים הסורים כלפי השינויים הפוליטיים בארצם נגרמה על ידי החמרת המצב הבין-לאומי והחלטתה הנמרצת של צרפת לשים קץ לאי-היציבות בסוריה ולתעמולה הזרה שמילאה תפקיד חשוב בכל הסבך הזה. מיד לאחר התפטרות הנשיא חיסלה הנציבות הצרפתית העליונה את החיים הפרלמנטריים בארץ ומינתה מועצת-מנהלים, שתפקידה לטפל בהנהלת ענייניה הפנימיים של המדינה.

הכרזת המלחמה שימשה הזדמנות מצויינת לשלטונות הצרפתיים לחסל כל פעילות העלולה לפגוע בבטחונה של סוריה: פירקו את המפלגות הסוריות השונות, סגרו את המועדונים והמשרדים הפוליטיים, קבעו צנזורה על העיתונים, אסרו כמה מהחשודים בקשרים עם הנאצים, והכריזו על ה-משטר האיזורי. בעזרת האמצעים האלה הצליחו להחזיר על כנם את השקט והיציבות בכל חלקי הארץ. כיום שורר בסוריה שקט גמור.

ירושלים, 30.11.39

שיטת ההגנה הגרמנית

מאת סיריל פוללם

באוקטובר 1939 פורסמה ב«טיימס» שורת מאמרים מעטו של «סופר צבאי» על «שיטת ההגנה הגרמנית». בעל המאמרים, קפטן סיריל פוללם, שבא במקומו של קפיטן לידל הָרְט, כסופרו הצבאי של «טיימס», הוא חוקר צבאי ידוע. בין השאר, ערך גם את ההיסטוריה הרשמית של «הפעולות הצבאיות במצרים ובארץ-ישראל». כאן ניתן קיצורם של מאמרים אלה. הם מסבירים הרבה מהמתרחש - וממה שלא מתרחש - בחזית המערב.

שתי תכונות הנן אופיניות לתיאוריות הצבאיות הגרמניות, הן באסטרטגיה והן בטקטיקה.

ראשית כל, התיאוריות הגרמניות הן תמיד פשוטות; ושנית, תמיד מחזיקים בהן, עד שהן מוזמות, בצורה שאין לערער נגדה. המחשבה הצבאית של גרמניה, ממש כאשר מחשבתה המדעית, איננה נוטה, בדרך כלל, להשערות. היא מוכנה להשלים עם כך שהחמיצה משהו חדש רב-ערך, אולם רק לעתים רחוקות היא מוכנה לספק ולהיסוס, האם בחרת בדרך הנכונה או לא. לאחר שהחליטה החלטה, הרי היא צועדת לפי הקו שנבחר. היא משנה פה, מוסיפה שם, מסלקת משהו בנקודה שלישית, אולם אין היא חוזרת מדרכה ואינה מתחילה מחדש, אלא אם כן פגעה בה קטסטרופה.